

31996R1257

2.7.1996

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

L 163/1

REGULAMENTUL (CE) NR. 1257/96 AL CONSILIULUI
din 20 iunie 1996
privind ajutorul umanitar

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 130w,

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 189c din tratat ⁽²⁾,

întrucât populațiile în pericol, victime ale catastrofelor naturale, ale unor evenimente precum războaiele și conflictele sau ale altor circumstanțe extraordinare asemănătoare, au dreptul să primească asistență umanitară internațională în cazul în care se constată că acestea nu pot fi ajutate în mod eficient de propriile lor autorități;

întrucât acțiunile civile de protejare a victimelor conflictelor sau ale circumstanțelor excepționale asemănătoare aparțin dreptului internațional umanitar și, în consecință, este necesară integrarea acestora în acțiunea umanitară;

întrucât asistența umanitară cuprinde nu numai punerea în aplicare a acțiunilor imediate de ajutor în scopul salvării și protejării vieților omenești în situații de urgență sau ulterior acestora, ci și punerea în aplicare a unor acțiuni care să faciliteze sau să permită accesul liber la victime și transportarea liberă a acestei asistențe;

întrucât asistența umanitară poate constitui o condiție pentru acțiunile de dezvoltare sau de reconstrucție, și în consecință ea trebuie să acopere toată durata unei situații de criză și a urmărilor acesteia; întrucât în acest context, ea poate să includă elemente de reabilitare pe termen scurt, pentru a facilita sosirea la destinație a ajutoarelor, pentru a preveni agravarea efectelor crizei și pentru a începe să ajute populațiile afectate să-și regăsească un minim grad de autosuficiență;

întrucât este în special necesar să se acționeze la nivelul de prevenire a catastrofelor în scopul garantării unei pregătiri prealabile

împotriva riscurilor care rezultă din acestea; întrucât este necesar, prin urmare, să se stabilească un sistem de alertă și de intervenție corespunzător;

întrucât, prin urmare, este necesar să se asigure și să se consolideze eficiența și coerența dispozitivelor comunitare, naționale și internaționale de prevenire și intervenție destinate să răspundă nevoilor create în urma catastrofelor naturale sau cauzate de mâna omului sau în urma unor circumstanțe extraordinare asemănătoare;

întrucât ajutorul umanitar al cărui obiectiv nu este altul decât prevenirea și alinarea suferinței umane este acordat pe bază de nediscriminare a victimelor pe motive rasiale, etnice, religioase, de sex, de vârstă, de naționalitate sau de apartenență politică și întrucât acesta nu ar putea fi subordonat sau depinde de considerente de natură politică;

întrucât deciziile privind ajutorul umanitar trebuie să fie luate în mod imparțial în funcție exclusiv de nevoile și de interesul victimelor;

întrucât stabilirea unei strânse coordonări, atât la nivelul deciziilor cât și la fața locului, între statele membre și Comisie, constituie baza eficienței acțiunii umanitare a Comunității;

întrucât în cadrul contribuției sale în ceea ce privește eficiența ajutorului umanitar la nivel internațional, Comunitatea trebuie să se străduiască să colaboreze și să se coordoneze cu țările terțe;

întrucât este necesar, printre altele, în același scop, să se stabilească criteriile de cooperare cu organizațiile neguvernamentale, cu organismele și organizațiile internaționale specializate în domeniul ajutorului umanitar;

întrucât trebuie ocrotită, respectată și încurajată independența și imparțialitatea organizațiilor neguvernamentale și ale altor instituții umanitare în implementarea ajutorului umanitar;

întrucât este necesară favorizarea în domeniul umanitar, a colaborării organizațiilor neguvernamentale ale statelor membre și ale altor țări dezvoltate cu organizații asemănătoare existente în țările terțe interesate;

⁽¹⁾ JO C 180, 14.7.1995, p. 6.

⁽²⁾ Avizul Parlamentului European din 30 noiembrie 1995 (JO C 339, 18. 12. 1995, p. 60), Poziția comună a Consiliului din 29 ianuarie 1996 (JO C 87, 25. 3. 1996, p. 46) și decizia Parlamentului European din 21 mai 1996 (JO C 166, 10. 6. 1996)

întrucât, datorită unor caracteristici proprii ajutorului umanitar, este necesar să se stabilească proceduri eficiente, flexibile, transparente și, ori de câte ori este necesar, rapide pentru luarea deciziilor privind finanțarea acțiunilor și proiectelor umanitare;

întrucât este necesar să se stabilească modalitățile de executare și de gestionare a ajutorului umanitar al Comunității finanțat de bugetul general al Comunităților Europene, acțiunile de ajutor de urgență prevăzute de a patra convenție ACP-CE, semnată la Lomé la 15 decembrie 1989, modificată de acordul de modificare a convenției menționate, semnat la Mauritius la 4 noiembrie 1995, rămân reglementate de procedurile și de modalitățile stabilite de convenția menționată,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

Obiective și orientări generale ale ajutorului umanitar

Articolul 1

Ajutorul umanitar din partea Comunității cuprinde acțiuni nediscriminatorii de asistență, de ajutor și de ocrotire în favoarea populațiilor statelor terțe, în special populațiile cele mai vulnerabile și cu prioritate, cele ale țărilor în curs de dezvoltare, victime ale catastrofelor naturale, ale evenimentelor de origine umană, cum ar fi războaiele și conflictele, sau ale situațiilor și circumstanțelor excepționale asemănătoare calamităților naturale sau provocate de mâna omului și aceasta atât timp cât este necesar pentru a face față nevoilor umanitare ce rezultă din aceste diferite situații.

Acest ajutor cuprinde de asemenea acțiuni de pregătire prealabilă împotriva riscurilor, precum și acțiuni de prevenire a catastrofelor sau a circumstanțelor excepționale asemănătoare.

Articolul 2

Acțiunile de ajutor umanitar prevăzute la articolul 1 au ca obiectiv în special:

- (a) să salveze și să ocrotească viața în situațiile de urgență și imediat ulterioare și cu ocazia catastrofelor naturale care au provocat pierderi de vieți omenești, suferințe fizice și psihosociale precum și pagube materiale majore;
- (b) să acorde asistența și ajutorul necesare populațiilor afectate de crizele prelungite rezultate în special în urma conflictelor sau războaielor, și care au provocat aceleași efecte ca cele

prevăzute la litera (a), în special în cazul în care se va constata că aceste populații nu ar putea fi ajutate suficient de propriile lor autorități sau în absența oricărei autorități;

- (c) să contribuie la finanțarea transportării ajutorului și a accesului destinatarilor la acesta prin toate mijloacele logistice disponibile și prin protejarea bunurilor și a personalului umanitar, cu excepția acțiunilor cu aspecte de apărare;
- (d) să dezvolte lucrările de reabilitare și de reconstrucție, în special pe cele de infrastructură și de echipamente, pe termen scurt, în strânsă legătură cu structurile locale, pentru a facilita sosirea ajutorului, pentru a preveni agravarea efectelor crizei și pentru a începe ajutarea populațiilor afectate să-și regăsească un minim grad de autosuficiență ținând cont, în cazul în care este posibil, de obiectivele de dezvoltare pe termen lung;
- (e) să facă față consecințelor provocate de deplasările de populații (refugiați, persoane deplasate și repatriate) ca urmare a catastrofelor naturale sau provocate de mâna omului precum și să ducă la bun sfârșit acțiunile de repatriere și de ajutor în ceea ce privește reinstalarea lor în țara de origine în cazul în care sunt întrunite condițiile prevăzute de convențiile internaționale în vigoare;
- (f) să garanteze o pregătire prealabilă împotriva riscurilor catastrofelor naturale sau ale circumstanțelor excepționale asemănătoare și să utilizeze un sistem corespunzător de alertă rapidă și de intervenție;
- (g) să susțină acțiunile civile de ocrotire în favoarea victimelor conflictelor sau circumstanțelor excepționale asemănătoare, în conformitate cu convențiile internaționale în vigoare.

Articolul 3

Ajutoarele din partea Comunității prevăzute la articolele 1, 2 și 4 pot finanța achiziționarea și furnizarea oricărui produs sau material necesar la punerea în aplicare a acțiunilor umanitare, inclusiv construirea de locuințe sau de adăposturi pentru populațiile respective, cheltuielile legate de personalul extern, expatriat sau local, angajat în cadrul acestor acțiuni, stocarea, transportarea, internațională sau națională, sprijinul logistic și distribuirea ajutoarelor, precum și orice altă acțiune menită să faciliteze sau să permită accesul liber la destinatarii ajutoarelor.

Acestea pot de asemenea să finanțeze orice altă cheltuială legată direct de executarea acțiunilor umanitare.

Articolul 4

Ajutoarele din partea Comunității prevăzute la articolele 1 și 2 pot finanța, printre altele:

- studiile pregătitoare de fezabilitate a acțiunilor umanitare, precum și evaluarea proiectelor și planurilor umanitare;
- acțiunile de monitorizare a proiectelor și a planurilor umanitare;
- la scară redusă, și în cazul unei finanțări multianuale, cu caracter descrescător, acțiunile de formare și studiile privind acțiunea umanitară;
- cheltuielile privind punerea în evidență a caracterului comunitar al ajutorului;
- acțiunile de sensibilizare și de informare având ca obiect sporirea cunoștințelor privind problematica umanitară, în special a opiniei publice europene precum și a celei din țările terțe în care Comunitatea finanțează acțiuni umanitare importante;
- acțiunile de consolidare a coordonării Comunității cu statele membre, cu alte țări terțe donatoare, cu organizațiile și instituțiile internaționale umanitare, cu organizațiile neguvernamentale precum și cu organizațiile reprezentative ale acestora din urmă;
- acțiunile de asistență tehnică necesare punerii în aplicare a proiectelor umanitare inclusiv schimbul de cunoștințe tehnice și de experiență între organizațiile și organismele umanitare europene sau între acestea și cele ale țărilor terțe;
- acțiunile umanitare de deminare, inclusiv sensibilizarea populațiilor locale cu privire la minele antipersonal.

Articolul 5

Finanțarea comunitară acordată în temeiul prezentului regulament ia forma ajutoarelor nerambursabile.

Operațiunile prevăzute de prezentul regulament sunt scutite de impozite, taxe, și drepturi vamale.

CAPITOLUL II

Modalități de punere în aplicare a ajutorului umanitar

Articolul 6

Acțiunile de ajutor umanitar finanțate de Comunitate pot fi puse în aplicare fie la cererea organismelor și organizațiilor internaționale sau neguvernamentale, a unui stat membru sau a unui stat terț beneficiar, fie la inițiativa Comisiei.

Articolul 7

(1) Organizațiile neguvernamentale care pot beneficia de o finanțare comunitară pentru punerea în aplicare a acțiunilor prevăzute

de prezentul regulament trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- (a) să fie constituite în organizații autonome fără scop lucrativ într-un stat membru al Comunității în conformitate cu legislația în vigoare în acel stat;
 - (b) să aibă sediul principal într-un stat membru al Comunității sau în țările terțe care beneficiază de ajutorul Comunității, acest sediu constituind centrul efectiv pentru toate deciziile referitoare la acțiunile finanțate în baza prezentului regulament. Cu titlu excepțional, acest sediu poate fi situat într-un alt stat terț donator.
- (2) Pentru a determina dacă o organizație neguvernamentală este susceptibilă de a avea acces la finanțarea comunitară, următoarele elemente sunt luate în considerare:
- (a) capacitatea sa de gestionare administrativă și financiară;
 - (b) capacitatea sa tehnică și logistică în raport cu acțiunea preconizată;
 - (c) experiența sa în domeniul ajutorului umanitar;
 - (d) rezultatele acțiunilor precedente puse în aplicare de către organizația respectivă, în special al celor cu finanțare comunitară;
 - (e) disponibilitatea sa de a participa, în cazul în care este nevoie, la sistemul de coordonare stabilit în cadrul unei acțiuni umanitare;
 - (f) capacitatea și disponibilitatea sa de a dezvolta cooperarea cu actorii acțiunilor umanitare și cu comunitățile de bază din țările terțe respective;
 - (g) imparțialitatea sa în punerea în aplicare a ajutorului umanitar;
 - (h) dacă este cazul, experiența precedentă în statul terț vizat de acțiunea umanitară în cauză.

Articolul 8

Comunitatea poate, de asemenea, să finanțeze acțiunile umanitare puse în aplicare de organisme și organizații internaționale.

Articolul 9

Comunitatea poate, de asemenea, în cazul în care este necesar, să finanțeze acțiunile umanitare puse în aplicare de Comisie sau de către organismele specializate ale statelor membre.

Articolul 10

(1) În scopul garantării și consolidării eficienței și coerenței dispozitivelor comunitare și naționale de ajutor umanitar, Comisia poate lua orice inițiativă utilă pentru a promova o strânsă coordonare între activitățile sale și cele ale statelor membre, atât la nivelul deciziilor, cât și la fața locului. În acest scop, statele membre și Comisia întrețin un sistem de informare reciprocă.

(2) Comisia veghează ca acțiunile umanitare finanțate de Comunitate să fie coordonate și coerente cu cele ale organizațiilor și organismelor internaționale, în special ale celor care fac parte din sistemul Organizației Națiunilor Unite.

(3) Comisia se străduiește să dezvolte colaborarea și cooperarea Comunității cu țările terțe donatoare în domeniul ajutorului umanitar.

Articolul 11

(1) Comisia fixează condițiile de alocare, de mobilizare și de punere în aplicare a ajutoarelor prevăzute de prezentul regulament.

(2) Ajutorul este executat numai în cazul în care beneficiarul respectă aceste condiții.

Articolul 12

Orice contract de finanțare încheiat în baza prezentului regulament prevede în special că, atât Comisia, cât și Curtea de Conturi pot proceda la controale la fața locului sau la sediile partenerilor de acțiuni umanitare în conformitate cu modalitățile obișnuite definite de Comisie în cadrul dispozițiilor în vigoare, în special cele ale regulamentului financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene.

CAPITOLUL III

Proceduri de punere în aplicare a acțiunilor umanitare

Articolul 13

Comisia hotărăște asupra intervențiilor de urgență a căror valoare nu depășește 10 milioane ECU.

Sunt considerate ca necesitând o intervenție de urgență acțiunile:

- care răspund unei necesități umanitare imediate și imprevizibile, legată de catastrofe naturale sau provocate de mâna omului, cu un caracter subit, precum inundațiile, cutremurele și conflictele armate, sau situațiile asemănătoare;
- care sunt limitate în timp de răspunsul la această situație de urgență imprevizibilă: fondurile corespunzătoare acoperă răspunsul la nevoile umanitare prevăzute la prima liniuță pentru o perioadă care nu depășește șase luni, stabilită prin decizia de finanțare.

Pentru acțiunile care îndeplinesc aceste condiții și care depășesc 2 milioane ECU:

- Comisia adoptă decizia sa;
- aceasta informează în scris statele membre într-un termen de 48 de ore;

- aceasta prezintă decizia sa cu ocazia următoarei ședințe a comitetului, justificând în special recurgerea la procedura de urgență.

Comisia, acționând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 17 alineatul (3) și în limitele articolului 15 alineatul (2) a doua liniuță, decide continuarea acțiunilor întreprinse în conformitate cu procedura de urgență.

Articolul 14

Comisia este însărcinată cu instruirea, decizia și gestionarea, cu monitorizarea și evaluarea acțiunilor prevăzute de prezentul regulament, în conformitate cu procedurile bugetare sau de altă natură, în vigoare, și în special cele prevăzute de regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene.

Articolul 15

(1) Comisia acționând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 17 alineatul (2):

- decide finanțarea comunitară a acțiunilor de ocrotire prevăzute la articolul 2 litera (c) în cadrul punerii în aplicare a acțiunii umanitare;
- adoptă regulamentele de aplicare ale prezentului regulament;
- decide intervențiile directe ale Comisiei sau finanțarea intervențiilor organismelor specializate din statele membre.

(2) Comisia acționând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 17 alineatul (3):

- aprobă planurile globale, destinate să furnizeze un cadru coerent de acțiune într-un stat sau într-o regiune determinată, unde criza umanitară este, în special din cauza amplitudinii și a complexității sale, de natură să persiste precum și bugetele pentru aceste planuri. În acest context, Comisia și statele membre examinează prioritățile ce trebuie acordate în cadrul punerii în aplicare a acestor planuri globale;
- decide asupra proiectelor care depășesc suma de 2 milioane ECU, fără să aducă atingere prevederilor de la articolul 13.

Articolul 16

(1) O dată pe an, în cadrul comitetului prevăzut la articolul 17, are loc un schimb de opinii pe baza unei prezentări realizate de un reprezentant al Comisiei, a orientărilor generale ale acțiunii umanitare, ce va fi desfășurată în cursul anului următor precum și o examinare a problematicei generale a coordonării acțiunilor comunitare și naționale de ajutor umanitar și a oricărei chestiuni generale sau particulare privind ajutorul comunitar în acest domeniu.

(2) Comisia prezintă de asemenea comitetului prevăzut la articolul 17 informațiile privind evoluția instrumentelor de gestionare a acțiunilor umanitare, inclusiv contractul-cadru de parteneriat.

(3) Comitetul prevăzut la articolul 17 este informat, de asemenea, și asupra intențiilor Comisiei în ceea ce privește evaluarea acțiunilor umanitare precum și eventual asupra calendarului de lucru al acesteia.

Articolul 17

(1) Comisia este asistată de un comitet alcătuit din reprezentanții statelor membre și prezidat de reprezentantul Comisiei.

(2) În cazul în care se face trimitere la procedura prevăzută de prezentul alineat, reprezentantul Comisiei supune comitetului un proiect de măsuri de adoptat. Comitetul își dă avizul cu privire la acest proiect în termenul pe care președintele îl poate stabili în funcție de urgența subiectului în cauză. Avizul este emis cu majoritatea prevăzută la articolul 148 alineatul (2) din tratat pentru deciziile pe care Consiliul le adoptă la propunerea Comisiei. În cadrul comitetului, voturile reprezentanților statelor membre sunt ponderate în conformitate cu articolul menționat anterior. Președintele nu participă la vot.

Comisia adoptă măsurile preconizate în cazul în care acestea sunt conforme cu avizul comitetului.

În cazul în care măsurile preconizate nu sunt conforme cu avizul comitetului sau în absența avizului, Comisia prezintă Consiliului, fără întârziere, o propunere cu privire la măsurile de adoptat. Consiliul hotărăște cu majoritate calificată.

În cazul în care, la expirarea unui termen de o lună de la sesizarea Consiliului, acesta nu hotărăște, măsurile propuse sunt adoptate de Comisie.

(3) În cazul în care se face trimitere la procedura prevăzută de prezentul alineat, reprezentantul Comisiei va supune comitetului un proiect de măsuri de adoptate. Comitetul își dă avizul cu privire la acest proiect în termenul pe care președintele îl poate stabili în funcție de urgența subiectului în cauză. Avizul este emis cu majoritatea prevăzută la articolul 148 alineatul (2) din tratat pentru deciziile pe care Consiliul le adoptă la propunerea Comisiei. În cadrul comitetului voturile reprezentanților statelor membre sunt ponderate în conformitate cu articolul menționat anterior. Președintele nu participă la vot.

Comisia adoptă măsuri care se aplică imediat. Cu toate acestea, în cazul în care nu sunt conforme cu avizul comitetului, aceste măsuri sunt de îndată comunicate Consiliului de către Comisie. În acest caz, Comisia amână aplicarea măsurilor adoptate timp de o lună de la data comunicării.

Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, poate să ia o decizie diferită, în termenul prevăzut la paragraful precedent.

Articolul 18

(1) Comisia procedează în mod regulat la evaluări ale acțiunilor de ajutor umanitar finanțate de Comunitate cu scopul de a stabili dacă obiectivele prevăzute de aceste acțiuni au fost atinse și cu scopul de a furniza orientările pentru îmbunătățirea eficienței acțiunilor viitoare. Comisia prezintă comitetului un rezumat, care cuprinde și statutele experților angajați, evaluările realizate care ar putea, dacă este cazul, să fie examinate de acesta. Rapoartele de examinare sunt la dispoziția statelor membre care le solicită.

(2) La solicitarea statelor membre și cu participarea acestora, Comisia poate de asemenea să procedeze și la evaluări privind rezultatele acțiunilor și planurilor umanitare ale Comunității.

Articolul 19

După fiecare exercițiu financiar, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport anual conținând rezumatul acțiunilor finanțate în cursul exercițiului.

Rezumatul conține în special informații privind agențiile cu care au fost puse în aplicare acțiunile umanitare.

Raportul cuprinde de asemenea o sinteză a evaluărilor externe efectuate, dacă este cazul, în legătură cu acțiunile specifice.

Comisia informează statele membre asupra acțiunilor aprobate, cel mai târziu în termen de o lună de la luarea deciziei și fără a aduce atingere articolului 13, indicând sumele, natura, populațiile beneficiare și partenerii.

Articolul 20

Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, la trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, o evaluare de ansamblu a acțiunilor finanțate de Comunitate, însoțită de sugestii privind viitorul prezentului regulament și, dacă este necesar, de propuneri de modificare a acestuia.

Articolul 21

Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Luxemburg, 20 iunie 1996.

Pentru Consiliu

Președintele

P. BERSANI
